

KONTİNENT İLEO—SIGMOİDAL MESANELİ HASTALARDA MUKOZA MORFOLOJİK DEĞİŞİKLİKLERİ

THE MORPHOLOGICAL CHANGES IN THE MUCOSA OF THE CONTINENT İLEO—SIGMOİDAL RESERVOIR FOR URINE

SEVIN G. (*), TAŞÇI A.İ. (*), UHRİ M. (**)

(*) Bezmi Alem Valide Sultan Vakıf Gureba Hast. Üroloji Kliniği

(**) Bezmi Alem Valide Sultan Vakıf Gureba Hast. Patoloji Kliniği

ÖZET

Mesane kanseri nedeniyle üriner diversiyon için ileo-sigmoidal rezervuar yapılan 11 hastanın 6 'sında sigmoid rezervuardan ve ileal nipple valvinden biopsi alındı.

Post operatif ortalama 12. ayda sigmoidal rezervuarın villoz yapılarında hafif küçülme ve minör atrofi dışında morfolojisinde önemli bir değişim olmadığı görüldü. İleal nipple valvde ise interstitiumda inflamatuvar hücrelerde artma ve glandüler yapılarda minimal atrofi olduğu görüldü.

SUMMARY

Biopsi studies were performed from the mucosa of the continent ileo-sigmoidal reservoir and its ileal nipple valve in 6 of the 11 patients, who underwent an urinary diversion operation because of bladder carcinoma. In 12 months time the morphology of the sigmoidal mucosa was well preserved, showing only minor atrophy with slightly reduced height of the villous. We can see an increase of inflammatory cells interstitially and minimal atrophy of the glandular structure.

GİRİŞ

Mesane kanserli hastalarda sistektomiden sonra idrar rezervuarı olarak barsak segmentlerinin kullanılması son yıllarda geniş çapta kullanılmaktadır. Bu metodlarda sıvı ve elektrolit dengesizlikleri, üriner infeksiyon gibi yan etkiler yanında mukozadaki malign değişiklikler potansiyel bir risk taşımaktadır (1,2,3). Literatürde ureterokolonik anastomozlardan sonra malign değişikliklerin görüldüğü bildirilmektedir (2). Keza bu tip operasyonlardan sonra mukozada postoperatif inflamasyon ve anormal musin sekresyonları görülmektedir (4).

Bu yazımızda mesane kanserli hastalarda sistektomiden sonra yapılan ileo-sigmoidal rezervuarlı hastalarda ileum ve sigmoid mukozalarındaki meydana gelen değişiklikleri histopatolojik olarak inceledik.

MATERYAL VE METOD

İki yıl içinde kliniğimizde mesane kanseri nedeniyle 11 hastaya sistektomiden sonra üriner diversiyon için kontinent ileo-sigmoidal rezervuar ameliyatı yapıldı. Hastalarımızın biri dışında diğerleri erkekti ve yaşları 49 ile 63 arasında değişmekteydi.

Operasyonlarda önce 14 cm'lik ileum segmenti izole edilip invaginasyon ile sfinkter görevi yapması sağlandı. 20 cm'lik bir sigmoid segment yine izole edildi. Üreterler bu sigmoide implante edildikten sonra rezervuar haline getirildi. Bu rezervuara invagine ileum anastomozu ilave edildi. İleumun diğer ucu ise cilde ağızlaştırıldı. Hastalardan 2'si hariç postoperatif dönemde kontinanttı. Hastaların 6 'sından postoperatif 1 yılda ileal nipple valvden ve sigmoid rezervuardan sistoskop vasıtası ile biopsiler alındı. Hemotoksilen ve Eozin boyama yapılan materyaller ışık mikroskopu altında incelendi.

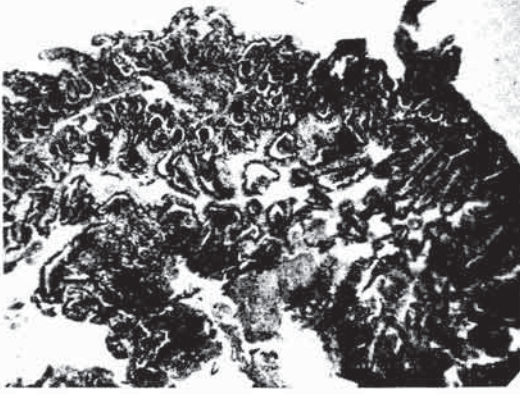
SONUÇLAR

Endoskopide rezervuarın mukozası soluk sarımtırak ve ufak hiperemik alanlar ihtiva etmekteydi. İki hastada hiperemik alanlar oldukça fazlaydı.

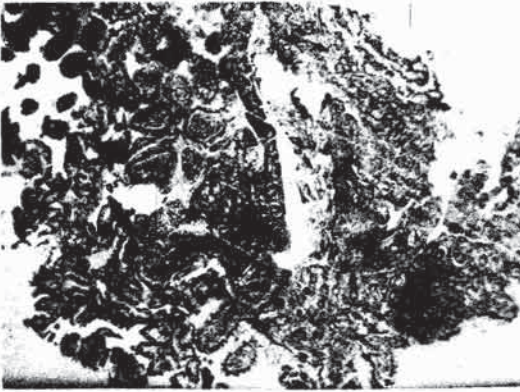
Sigmoid rezervuarda lamina propriada inflamatuvar hücrelerde artma görüldü. Mukozanın villoz yapılarının boyunda hafif küçülme dışında bir anormallik bulunmadı. Rezervuar biopsi-

lerinde herhangi displastik bir değişikliğe raslanılmadı (Resim 1).

İleal nipple valvin mukozasında atrofik değişiklikler ve submukozada minimal fibrosiz mevcuttu (Resim 2).

Resim 1. Sigmoid rezervuar mukozası

Resim 2. İleal nipple valv mukozası

TARTIŞMA

Üriner diversiyon teknikleri muhtemel komplikasyonları minimize indirmek için sürekli araştırılmaktadır (2,4). Son yıllarda idrar rezervuarı için kock sfinkterli barsak segmentleri popolarite kazanmıştır.

İliac conduit ve iliac rezervuar yapılan üriner diversiyonlarda çeşitli araştırmacılar mukozalarda progresif atrofinin olduğunu bildirmektedirler (1,5). Halbuki kolonik conduit ve ureterosigmoidostomilerde mukozal morfoloji oldukça iyi korunmaktadır ve bu farkın sebebi bilinmemektedir (2,3,5).

Barsak mukozasına idrar irritasyonu malignite için risk kabul edilmektedir. İdrarın irritant etkisi yanında inflamatuvar reaksiyonun da risk oluşturduğu bildirilmektedir (1,3,4,5). Bizim hastalarımızda sigmoid rezervuarın lamina propria-sında inflamatuvar hücre artışının olduğu görülmüştü.

İleal nipple valvin mukozasında atrofi ve submukozada fibrotik formasyon sfinkter oluşturmak için yapılan ileal invaginasyon iskemi oluşturmasına bağlı olduğunu düşünmekteyiz.

KAYNAKLAR

1. Deane, A.M., Woodhouse, C.R.J., Parkinson, M.C.: Histological changes in ileal conduits, J. Urol., 132: 1108, 1984.
2. Manson, W., Willen, R.: Mucosal morphology and histochemistry of continent cecal reservoir for urine, J.Urol., 139: 1199, 1988.
3. Moorcraft, J., Duboulay, C.E.H., Isaacson, P., Atwell, J.D.: Changes in the mucosa of colon conduits with particular reference to the risk of malignant change, Br. J.Urol., 55: 185, 1983.
4. Sevin, G., Kutaniş, R.: Üriner Diversiyonlar, Bezmi Alem Valide Sultan Vakıf Gureba Hostipal Press, İstanbul, 1988.
- 5- Strachan, J.R., Rees, H.C., Williams, G.: Histochemical changes after ureterosigmoidostomies and colonic diversion, Br. J.Urol., 57:700, 1985.